

Keskkonnaloa eelnõu avalikustamise teade

Avaldamise algus: 06.05.2026

Avaldamise lõpp: 07.05.2126

Keskkonnaamet avaldab teadaande [keskkonnaseadustiku üldosa seaduse \(KeÜS\) § 47 lõike 2](#) alusel.

Keskkonnaamet teatab, et Aktsiaselts Kraver (registrikood: [10086830](#)) (aadress Väike tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond, 71004) 05.02.2026 esitatud Soosaare III turbatootmisala keskkonnaloa nr VILM-029 muutmise taotluse (esmataotlus registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.05.2020 menetluse nr M-110133 juurde, keskkonnamõju hindamise järel täiendatud taotlus 05.02.2026) alusel on valminud keskkonnaloa nr VILM-029 ja keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõud.

Ettevõtte omab maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr VILM-029 (kehtib kuni 31.12.2027), mis annab õiguse kaevandada Soosaare turbamaardla (registrikaardi nr 0116) Soosaare III turbatootmisalal vähe- ja hästilagunenud turvast. Kehtiva keskkonnaloaga Soosaare III turbatootmisala asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Järtsaare külas riigimandisse kuuluval kinnistul Soosaare turbatootmisala (katastritunnus 32801:002:0033, registriosa nr 3092039, turbatööstusmaa 100%; riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet) ning eraomandisse kuuluvatel kinnistutel Raba (katastritunnus 32801:001:0161, turbatööstusmaa 100%) ja Laukaraba (katastritunnusega 32801:001:0022, turbatööstusmaa 100%).

Ettevõtte omab ka vee erikasutuseks keskkonnaluba nr L.VV/333858 (kehtivusega kuni 28.12.2049) Soosaare I, II ja III turbatootmisaladelt sademevee (kuivendusvee) ärajuhtimiseks Pikassilla kraavi, Rebassaare kraavi ning Liivassaare kraavi. Soosaare III turbatootmisalalt juhitakse sademevesi ära nelja väljalaskmega: Soosaare turbatootmisalade väljalask 2 - Soosaare turbatootmisalade väljalask nr 5 (VI122 VI125). Aimla metskond 77 (katastritunnus 32801:002:0034) kinnistul asuvast väljalaskmest Soosaare turbatootmisalade väljalask 2 (VI122) juhitakse sademevesi Liivassaare kraavi (registrikood VEE1035403), Soosaare turbatootmisala (katastritunnus 32801:002:0033) kinnistul asuvast väljalaskmest Soosaare turbatootmisalade väljalask 3 (VI123) juhitakse sademevesi Rebassaare kraavi (registrikood VEE1035402) ning Laukaraba (katastritunnus 32801:001:0022) kinnistul asuvast väljalaskmest Soosaare turbatootmisalade väljalask nr 4 (VI124) ja Soosaare turbatootmisala (katastritunnus 32801:001:0059) kinnistul asuvast väljalaskmest Soosaare turbatootmisalade väljalask nr 5 (VI125) juhitakse sademevesi Pikassilla kraavi (registrikood VEE1035400).

Soosaare III turbatootmisala mäeeraldise piires on 2019. a läbi viidud jääkvaru uuring, mille alusel on Maaamet 14.05.2020 korraldusega 1-17/20/1252 muutnud Soosaare turbamaardla registrikannet, kinnitades vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru pindaladel 172,04 ha (plokk 21) ja 20,02 ha (plokk 39) ning hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru pindaladel 172,04 ha (plokk 22) ja 20,02 ha (plokk 40).

Esitatud taotluse kohaselt soovib ettevõtte Soosaare III turbatootmisala keskkonnaloa nr VILM-029 kehtivusaega pikendada 30 aasta võrra, sest mäeeraldisega seotud kaevandatava jääkvaru kogust ja loaga lubatud maksimaalset kaevandamise aastamäära (23 tuhat t) arvestades pole tootmisala ammendamise loa kehtivusaja jooksul võimalik. Lisaks soovitakse korrigeerida tootmisala piire ja mäeeraldisega hõlmatavaid varukoguseid vastavalt jääkvaru uuringu tulemustele ja eemaldada loalt kõrvaltingimus, mille kohaselt tuleb vähemalt 1 kord kolme aasta jooksul mõõdistada tootmisala ja täpsustada maavarade jääkvarud. Veel soovitakse muuta loale nr VILM-029 kantud kaevandatud maa korrastamise suunda osaliselt taastuvaks sooks ja osaliselt metsamaaks ning nõustatakse liitma vee erikasutusloa nr L.VV/333858 andmed Soosaare III turbatootmisala keskkonnaloa koosseisu. Vee erikasutusloa nr L.VV/333858 tingimusi muuta ei soovita ning vee erikasutusloa nr L.VV/333858 kaotab kaevandamisloaga nr VILM-029 liitmisel kehtivuse. Ettevõtte 29.05.2020 esitatud taotlusele algatati keskkonnamõju hindamine ning nõuetele vastavaks tunnistatud KMH aruandest lähtuvalt täiendas ettevõtte keskkonnaloa muutmistaotlust, taotledes juurde luba saasteainete

paiksest heiteallikast välisõhku viimiseks.

Taotletava mäeeraldise pindala on 192,06 ha (kehtivas loas 191,82 ha) ja teenindusmaa pindala on 226,57 ha (kehtivas loas 226,97 ha). Võrreldes kehtiva loaga muutuvad mäeeraldise ja teenindusmaa pindalad tulenevalt kaevandatava maavara plokkide piiride muutusest ja kinnistute piiride täpsustumisest. Mäeeraldise pindala suureneb teenindusmaa arvelt ning teenindusmaa pindala väheneb 0,4 ha võrra. Taotletava mäeeraldise piir on korrigeeritud vastavaks plokkide 21 aT, 22 aT, 39 aT ja 40 aT piiridega ning teenindusmaa piir korrigeeritud vastavaks kinnistute Soosaare turbatootmisala, Raba ja Laukaraba piiridele. Taotletav mäeeraldis hõlmab Soosaare maardla vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru plokkide 21 ja 39 ning hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru plokkide 22 ja 40 täielikult.

Maavara kaevandamise maksimaalne lubatud aastamäär on 23 tuhat t. Maavara kasutatakse aianduses ning kütteks. Kaevandatud maa kavandatakse korrastada taastuvaks sooks ja metsamaaks (kehtival loal on kaevandatud maa kasutamise otstarbeks märgitud metsamaa või kultuuristamise alune maa).

Eelnõu kohaselt muudetakse keskkonnaluba nr VILM-029 järgmiselt:

1. pikendatakse keskkonnaluba kehtivusaega 30 aasta võrra s.o kuni 31.12.2057;
2. määratakse mäeeraldise pindalaks 192,06 ha;
3. määratakse teenindusmaa pindalaks 226,57 ha;
4. määratakse mäeeraldise koosseisus oleva vähelagunenud turba ploki 21 aT aktiivse tarbevaru koguseks 663,105 tuhat t ja hästilagunenud turba ploki 22 aT aktiivse tarbevaru koguseks 815 tuhat t (kogused esitatud seisuga 31.03.2026);
5. lisatakse mäeeraldise koosseisu:

- vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru plokki 39 ja määratakse selle andmed: kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - jah; aktiivse tarbevaru kogus 63 tuhat t
- hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru plokki 40 ja määratakse selle andmed: kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - jah; aktiivse tarbevaru kogus 89 tuhat t

6. määratakse vähelagunenud turba kaevandatava varu koguseks 729,11 tuhat t ja hästilagunenud turba kaevandatava varu koguseks 823 tuhat t (seisuga 31.03.2026);
7. eemaldatakse loa vormilt minimaalne tootmismaht aastas;
8. lisatakse geoloogilise uuringu andmed;
9. märgitakse kaevandatud maa kasutamise otstarbeks - taastuv soo ja metsamaa.
10. määratakse keskkonnaluba nr VILM-029 maapõue eriossa järgmised kõrvaltingimused:

10.1. Mäeeraldise piirava kogujakraavi väliskaldale (mäeeraldise piiripunktide 4 kuni 6 perimeetril) tuleb rajada turbast veetõkkevall, nii et see takistaks Rebassaare metsise elupaigast vee valgumist turbatootmisala kuivendussüsteemi. Vajadusel tihendada ka tulekaitseriba turvast. Vall tuleb rajada hiljemalt 2029. aasta lõpuks ning tööde teostamise eskiisprojekt esitada enne tööde algust Keskkonnaametile seisukoha võtmiseks. Metsisekanade pesitsuse häiringu vältimiseks ei tohi valliehitust ja tulekaitseriba tihendamist teostada ajavahemikul 10.03 - 20.06.

10.2. Mäeeraldise ja metsise elupaiga vahelisel teenindusmaal tuleb säilitada puhvervöönd ja sinna kraavide rajamine ei ole lubatud.

10.3. Pesitsusaegse häiringu vältimiseks ei tohi teha 500 m raadiuses Rebassaare metsise elupaiga piirist turbatootmisega seotud töid ajavahemikul 10.03 - 20.06.

10.4. Veetaseme mõõtmine tuleb teostada kindlaksmääratud kaevudes – Eessaare (katastritunnus 32801:001:0501), Kooli (katastritunnus 32801:001:0950) ning Rebassaare talu (katastritunnus 32801:002:0480) – üks kord aastas suvise põhjavee madalseisu perioodil (augustis).

10.5. Veekvaliteedi analüüs tuleb läbi viia kindlaksmääratud kaevudes – Eessaare (katastritunnus 32801:001:0501), Kooli (katastritunnus 32801:001:0950) ning Rebassaare talu (katastritunnus 32801:002:0480) - üks kord kolme aasta jooksul järgmiste näitejate osas: pH, oksüdeeritavus (KHTMn, mg/

l), Hägusus (NH₃), Ammoonium (NH₄⁺, mg/l), nitraat (NO₃⁻, mg/l), nitrit (NO₂⁻, mg/l).

10.6. Juhul, kui veetase või veekvaliteet lähipiirkonna kaevudes langeb turbatootmisala kaevandustegevuse tõttu, tuleb maavara kaevandamise loa omanikul tagada majapidamistes kvaliteetse joogivee kättesaadavus. Pikaajalisest kaevandustegevusest tingitud veetaseme alanemise ja veekvaliteedi halvenemise puhul peab arendaja rajama mõjutatud kinnistule uue kaevu;

11. lubatakse keskkonnaloas nr VILM-029 vee erikasutust Viljandi maakonnas Viljandi vallas Järtsaare külas Tipusoo (katastritunnus 32801:002:2206, registriosa 2942839), Rabaääre (katastritunnus 32801:001:0008, registriosa 2562039), Riiskasoo (katastritunnus 32801:002:2205, registriosa 2942739), Soosaare turbatootmisala (katastritunnus 32801:002:0001, registriosa 2942739), Soosaare turbatootmisala (katastritunnus 32801:002:0033, registriosa 3092039), Laukaraba (katastritunnus 32801:001:0022, registriosa 2832739) ja Raba (katastritunnus 32801:001:0161, registriosa 2519339) kinnistutelt turbakaevandusest sademevee juhtimiseks suublasse viie väljalasuga Liivassaare kraavi (Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS) kood VEE1035403), Rebassaare kraavi (EELIS kood VEE1035402) ja Pikassilla kraavi (EELIS kood VEE1035400) vee erikasutusloas L.VV/333858 seatud tingimuste alusel;

12. määratakse keskkonnaloas nr VILM-029 Sooniste I, II ja III turbatootmisaladelt suublasse juhitavale sademeveele lubatud saasteained ja saasteainete kogused (tabel V4); väljalaskme seirenõuded (tabel V7); meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju nende täitmise tähtajad (tabel V16) ning nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17).

13. tunnistatakse kehtetuks vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/333858, alates käesoleva korralduse jõustumisest;

14. lisatakse keskkonnaloa nr VILM-029 koosseisu saasteainete paiksest heiteallikast välisõhku viimise andmed ja nõuded vastavalt esitatud taotlusele vormides A3, A4, A5, A6 ja A7;

15. korrigeeritakse loa vormil tegevuskoha andmeid ja märgitakse aadressiks Soosaare turbatootmisala, Järtsaare küla, Viljandi vald, Viljandi maakond ning katastritunnusteks 32801:002:0033, 32801:001:0161, 32801:001:0022.

Eelnõu(de), loa taotluse ja muude asjassepuutuvate dokumentidega on võimalik tutvuda tööpäeviti lähimas Keskkonnaameti kontoris (+372 662 5999, info@keskkonnaamet.ee).

Eelnõud on digitaalselt kättesaadavad keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/menetlus/M-110133>

Ettepanekuid ja vastuväiteid eelnõu(de)le saab esitada Keskkonnaametile suuliselt või kirjalikult e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee või postiaadressil Roheline 64, 80010 Pärnu kahe nädala jooksul alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku asja arutamiseks ilma avalikku istungit läbi viimata.

Keskkonnaamet

Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond, Roheline tn 64

Telefon: +372 6625999

E-post: INFO@KESKKONNAAMET.EE

Teadaande number 2597227